

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Н. Г. ДМИТРІЄВА

ТОРКНИСЬ КРАСИ

**Образотворче мистецтво
для учнів 1—4 класів**

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 072
ББК 74.200.58
Д 53

Дмитрієва Н. Г.
Д 53 Торкнись краси. Образотворче мистецтво для учнів
1- 4 класів — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2010. — 88 с.

ISBN 978-966-10-0895-2

УДК 072
ББК 74.200.58

Даний навчально-методичний посібник містить конспекти уроків із образотворчого мистецтва для учнів 1 — 4 класів.

Матеріали посібника реалізують завдання естетичного, національно-громадянського, етичного виховання, сприяють всебічному розвитку учнів, мають полідисциплінарний зв'язок.

До конспектів уроків увійшли матеріали збірки В.О. Сухомлинського «Вічна тополя», народознавчий матеріал, вірші, загадки, кросворди, інформація про майстрів та твори мистецтва. Методичним доповненням до уроків є технологічний, інструкційний та ілюстративний матеріал до уроків (репродукції картин, малюнки-зразки, фото, методичні розробки послідовності виконання практичних завдань уроків).

Посібник присвячено 90-річчю з Дня народження великого педагога В.О. Сухомлинського.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2010

УРОК 1

Тема: «Вогняна квітка» (1 клас).

Мета: ознайомити учнів із теплою гамою кольорів, вчити змішувати кольори для утворення теплих відтінків; розвивати відчуття кольору, увагу, спостережливість, пам'ять; виховувати вміння милуватися красою природи, поважне ставлення до людей.

Обладнання: малюнки та фото райдуги, портрет художника-пейзажиста І.І. Левітана, репродукції І.І. Левітана «Золота осінь», В. Клименка «Декоративний малюнок», «Квочки та квіти», підручник «Образотворче мистецтво. 1 клас» Любарської Л.М., Резніченко М.І.; альбом, акварель, пензлі, серветки, палітра, три склянки для води.

Хід уроку

I. Організація учнів до уроку.

Перевірка наявності необхідних матеріалів та інструментів.

II. Актуалізація опорних знань та досвіду учнів.

Повідомлення теми та завдань уроку:

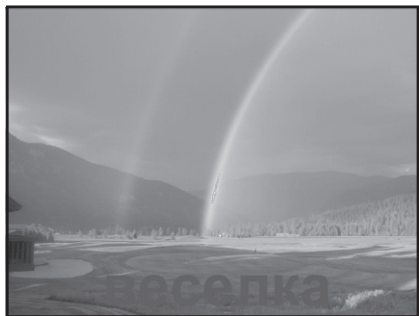
— Діти, відгадайте загадку:

Яскраве коромисло

Через річку повисло. (Веселка)

— Розгляньте малюнки та фото на дошці. На них зображено різнокольорове та яскраве природне явище — райдугу, або, як ми говоримо: веселка.

— Давайте пригадаємо, які ж кольори складають веселку. А допоможе нам в цьому вірш Л. Костецької «Веселка»:

У веселки-веселинки

Запитала Василянка:

— Чарівна небесна Квітко,

Звідки силу ти черпаєш?

Де ти кольори збираєш?

Може, у високих горах?

Чи в долині-скатертині?

А можливо, в неба сині?

Розкажи, бо хочу знати,

Щоб тих фарб собі набрати!

Засміялася веселка,

Що сховалася в темниці,
 Пензлик чарівний взяла
 І по небу провела.
 А вродливі нагідки
 Помагали залюбки.

Дарували небеса
 Голубий. Озер краса
 Теж влила своє відерце,
 Й незабудки — пам'ять серця
 Пензликом попрацювали —
 Так я голубий придбала.
 У житах волошки сині
 Додали до мене сині.

Бо завжди вона весела:
 Добре, дівчинко, скажу,
 Таємниць я не держу.
 Ніжні маки у пшениці,
 В лісі запашні суніці
 Фарб червоних назбирали
 І мені подарували.
 Де взяла жовтогарячий?
 На город іди — побачиш,
 Там дівця-морковиця,

Жовтий соняхи дали,
 Що у полі зацвіли.
 А зелений, а зелений
 Звідусіль прийшов до мене:
 Із стежинки у садочку,
 З поля, лугу та лісочку —
 Із усіх земних просторів,
 Що злились в зелене море.

Фіолетовий, останній,
 Плив до мене на світанні
 Від фіалок та бузку,
 Від медунки у гайку,
 Ось тому така вродлива
 Розквітаю всім на диво!

— На минулому уроці веселий Живчик допоміг нам запам'ятати порядок розміщення кольорів у веселці. Давайте пригадаємо:

• Чудовий Охолоджуючий Живчик Завжди Бадьорить Своїх Фанатів.

• Чарівність Осіннього Живопису Завжди Бентежить Своїми Фарбами.

- червоний,
- оранжевий,
- жовтий,
- зелений,
- блакитний,
- синій,
- фіолетовий.

- Який колір веселки вам найбільше подобається?
- Який із кольорів вам здається найвеселішим, теплим, а який — похмурым, прохолодним?

III. Сприймання матеріалу уроку.

3. 1. Прослухування оповідання В.О. Сухомлинського «Гаряча квітка».

Гаряча квітка

Того року була рання зима. В середині квітня зацвіли сади. Настав травень.

Одного ясного ранку Оля вийшла в сад і побачила велику червону квітку. Вона прибігла до мами й радісно сказала:

— Мамо, червона троянда зацвіла.

Мама прийшла, подивилася на червону квітку й усміхнулася. Потім глянула на небо — й занепокоїлася.

Із півночі сунула чорна хмара. Повіяв вітер, хмара заступила сонце. Стало холодно.

Мама з Олею сиділи в кімнаті й з тривогою дивилися у вікно.

Мов білі метелики, закружляли сніжинки. Усе довкола побіліло. Згодом вітер ушух. Сніжинки вже спадали м'яко, тихо, поки й перестали.

Мама з Олею вийшли в сад. На зеленому листі були снігові шапки. Землю покривав білий килим. Тільки троянда червоніла, мов велика жарина. На ній блищали крапельки роси.

— Вона гаряча, їй не страшно, — промовила Оля.

Вчитель: — Як ви думаєте, діти, чому автор назвав троянду «гарячою квіткою»?

— Із чим порівнюється квітка в оповіданні?

— А які ще кольори нам нагадують тепло, вогонь, затишок? (оранжевий та жовтий).

Запам'ятайте! *Кольори, які нагадують сонце тепло, вогонь, називаються теплими. Це червоний, оранжевий, жовтий та їхні відтінки.*

3. 2. Перегляд репродукції картини І.І. Левітана «Золота осінь».

— Зараз надворі осінь, і ви, напевно, помічали, як колір листя на деревах поступово змінюється, набуває теплих відтінків: жовтого, червоного, коричневого, золотого. Тому осінь так і називають — Золота Красуня. Її чарівні перетворення та красу оспівують поети, письменники, художники, музиканти. Прослухайте вірш Н. Забіли:

Подивись: на видноколі мов змінилися ліси.
 Хто це їх у жовтий колір так барвисто покрасив?
 Ось край річки жовті клени і берези золоті.
 Ялинки лише зелені залишились в самоті.
 І пишаються дерева золотим своїм вбранням:
 — Це якийсь маляр, напевно, догодити хоче нам.
 А маляр цей — місяць жовтень, у відерцях чарівних
 Жовту фарбу розмішає і розбризкає по них.

— А ось перед вами картина відомого російського художника Ісаака Ілліча Левітана «Золота осінь».

І.І. Левітан народився і жив у дуже великій родині. Коли йому виповнилося 13 років, він вступив до Московського училища живопису, архітектури та скульптури. Левітан за роки своєї творчості створив чимало полотен, що справді змогли стати образами російської природи. Його найвідоміші картини «Осінній день. Сокольники», «Старий дворик», «Золота осінь», «Свіжий вітер», «Вечір на Волзі», «Березень», «Березовий гай».

Картина Левітана «Золота осінь» обійшла увесь світ, репродукцію з неї можна побачити в багатьох книгах та підручниках. А сьогодні вона завітала і до нас.

Подивіться, ліворуч — березовий гай, а праворуч — річка. Здається, що її густо-синя вода повільно-повільно рухається... Прямо перед нами розпростерлася земля, вже вкрита побурілою осінньою травою. Небо хоча й не синє, зате ясне й спокійне... Очі не можуть відірватися від осінніх берізок: багряно-золотих, як завжди на білих та тоненьких стовбурах. Які гарні, теплі фарби використав Левітан, щоб показати золоте листя берез, синяву води, блакить неба. Так і хочеться увійти в цей березовий гай, походити по шурхотливому листі, зазирнути у річку й про що-небудь помріяти... Скрізь тихо і дуже спокійно...

- Діти, які почуття хотів передати художник?
- Чому картина називається «Золота осінь»?
- Які фарби використав Левітан, щоб показати «золото» осені?

3. 3. Робота над казкою.

- Народна мудрість стверджує «Тепле слово і крижане серце розтопить». Як ви розумієте цей вислів?
- Які теплі слова ви говорите своїм близьким? Які теплі слова допоможуть помиритися з другом?
- Зараз, діти, прослухайте казку і скажіть, хто допоміг струмочку звеселитися.

Подарунок для струмочка

У самій гущавині лісу на галявині жив собі маленький струмочок. Він був сумним і тихим. Його джерельна водичка текла спокійно, нікуди не поспішаючи. А йому так хотілося веселитися, розплюскувати свою воду, бігти і дзюрчати на весь ліс.

Та ось одного разу малий та неслухняний промінчик, синок Сонця, забрався крізь густі верхівки дерев і побачив струмочка.

- Чого сумуєш, друже? — запитав промінчик у струмка.
 - Немає в мене друзів, живу один в темній гущавині. Ніхто не хоче дружити зі мною, — відповів струмочок і сумно задзюрчав.
 - Давай гратися разом, — запропонував промінчик.
 - Давай, давай, — забулькотів, ніби прокинувся, струмочок.
- Вони стали бігати наввипередки, сміятися. Струмочок так

виблискував на сонечку, що його тепле світло засліпило пташок на верхівці старого дуба. Злетілися пташки до струмочка і нумо ганялися разом з ним.

Ще ніколи в житті струмочок не був такий веселий та щасливий.

IV. Практична робота.

4. 1. Вправи.

— Хто уважно слухав казку, той здогадається, що треба зробити, щоб похмура та холодна фарба стала теплішою, посміхнулася?

— Так, правильно, треба додати до неї трохи сонечка, тепла.

— Перед вами на партах знаходяться три склянки з водою. Зафарбуйте воду у кожній склянці в зелений колір. А тепер додайте до першої склянки трохи жовтої фарби, до другої — трохи червоної, до третьої — трохи оранжевої. Що відбулося з зеленою фарбою. Чи стала вона теплішою?

Отже, будь-яку фарбу можна зробити теплішою, якщо до неї додати теплого кольору: жовтого, червоного чи оранжевого.

4. 2. Виконання малюнка «вогняної квітки».

— Розгляньте репродукції картин художників у підручнику на ст. 16— 17. Квіти на них здаються вогняними. Вони немовби випромінюють тепло, чи не так?

Спробуйте і ви уявити та намалювати казкову, незвичну «вогняну» квітку. Не забувайте правильно утворювати теплі кольори. Для цього під час роботи користуйтеся помічником — палітрою.

V. Підсумок уроку.

Демонстрування найбільш вдалих робіт учнів (з коментарем вчителя).

